

9. Хаксли Ю. Российская адвокатура и советское государство. – М., 1993. – С. 31.

10. Шершеневич Г. Ф. Наука гражданского права в России. – Казань, 1893. С. 79–80.

11. Шершеневич Г. Ф. Наука гражданского права в России. – Казань, 1893. – С. 231

12. Шершеневич Г. Ф. Наука гражданского права в России. – Казань, 1893. – С. 233.-234

ОБОВ'ЯЗКИ ОСІБ, ВІДПОВІДАЛЬНИХ ЗА ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ ЗАВДАНОЇ ЗДОРОВ'Ю ЗАСТРАХОВАНОЇ ОСОБИ

Кучма Ольга Леонідівна

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

кандидат юридичних наук, доцент

доцент кафедри трудового права та права соціального забезпечення

DUTIES OF PERSONS RESPONSIBLE FOR COMPENSATION FOR DAMAGE CAUSED TO HEALTH OF THE INSURED PERSON

Kuchma O. L., Taras Shevchenko National University of Kyiv, candidate of legal Sciences, associate Professor, associate Professor of the Department of labour law and social security law

АНОТАЦІЯ

В статті розглядаються категорії осіб, які є відповідальними за заподіяну шкоду та надається їх характеристика. Досліджуються межі відповідальності, передбаченої законодавством в сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування та цивільним законодавством. Аналізується співвідношення понять «шкода» та «збиток». Пропонується закріпити додаткову можливість для надходження коштів до Фонду соціального страхування, передбачивши перехід права вимоги від застрахованої особи до Фонду соціального страхування після здійснення ним страхової виплати у разі, якщо заподіювач збитків завдав шкоди застрахованій особі: при вчиненні умисного злочину; перебуваючи у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння; маючи можливість надати первинну медичну допомогу застрахованій особі, не надав таку допомогу, що привело до погіршення стану здоров'я чи смерті застрахованої особи.

ABSTRACT

This article discusses the categories of persons who are responsible for damages and submitted their characteristics. We study the limits of liability under legislation on compulsory state social insurance and civil law. We analyze the relationship between the concepts «harm» and «damage». It is proposed to secure additional opportunity for revenues to the Social Insurance Fund, providing for the transfer of claims from the insured to the Social Insurance Fund after the exercise of insurance payments if the injurer losses caused damage to the insured: committing an intentional crime; while the influence of alcohol, drugs or toxic substances; being able to provide primary care to the insured person did not provide such assistance, which led to the deterioration of health or death of the insured person.

Ключові слова: шкода, збиток, застрахована особа, відшкодування, регрес, відповідальний за збитки, соціальне страхування.

Keywords: damage, loss, the insured person, compensation regression responsible for damages social insurance.

Сторони правовідносин мають покладені на них законодавством чи договором обов'язки. В загальнообов'язковому державному соціальному страхуванні також передбачено ряд обов'язків для учасників правовідносин. Оскільки питання відшкодування шкоди, завданої здоров'ю застрахованої особи внаслідок вчинення проти неї злочину, регулюється нормами різних галузей права, в тому числі і права соціального забезпечення, виникає необхідність дослідити обсяг обов'язків суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування як щодо суб'єктів інших галузей права так і в межах суб'єктного складу права соціального забезпечення.

Обов'язки сторін правовідносин досліджували вчені теорії права та різних галузей права: М. І. Боднарук, М. І. Іншин, С. М. Синчук, О. В. Тищенко та інші вчені. Численна судова практика, пов'язана із відшкодуванням шкоди та правові колізії доводять потребу у дослідженні обов'язків, пов'язаних із відшкодуванням шкоди в сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування та суб'єктів, які їх мають.

Метою статті є визначення обсягу обов'язків суб'єктів у сфері соціального страхування при відшкодуванні шкоди, завданої здоров'ю застрахованої особи внаслідок вчинення проти неї злочину.

В законодавстві визначення зобов'язання надається у Цивільному кодексі України, відповідно до якого зобов'язання – це правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку [1]. Абстрагуючись від суто цивілістичного змісту поняття «зобов'язання», необхідно відмітити, що загалом під зобов'язанням, варто розуміти правовий зв'язок (правовідношення) між особами, який дозволяє одній особі вимагати від іншої особи виконання обов'язку. Виходячи з даного визначення резюмуємо, що обов'язки – це закріплені в законодавстві чи договорі дії (чи утримання від дій), які особа має вчинити (чи утриматися від вчинення).

Вважаємо, що досліджувати слід саме межі обов'язку а не зобов'язання, оскільки визначивши, чи є такий обов'язок у особи вже приходимо до висновку чи доцільно вступати з нею в правовідношення.

При відшкодуванні шкоди, завданої здоров'ю застрахованої особи внаслідок вчинення проти неї правопорушення важливо визначити, хто повинен відповідати за заподіяну шкоду і на якій правовій підставі.

На перший погляд, видається що хто вчинив правопорушення, той і має відшкодувати заподіяні ним збитки. Але насправді можуть виникати різні правовідносини, в тому числі і загальнообов'язкового державного соціального страхування, у яких заподіювач збитків не завжди відшкодує збитки, принаймні не в повному обсязі.

Для початку, з'ясуємо, хто має відповідати за заподіяну шкоду.

В законодавстві використовують визначення «особа, відповідальна за збитки». Аналізуючи чинне законодавство, приходимо до висновку, що осіб, відповідальних за збитки можна поділити на три категорії: заподіювач збитків; особа, відповідальна за законом за заподіяні іншою особою збитки; особа, відповідальна за договором за заподіяні іншою особою збитки.

Заподіювач збитків – дієздатна особа, яка безпосередньо своїми діями чи бездіяльністю заподіяла шкоду. Заподіювач збитків може бути винуватою особою, а може бути відповідальною і без вини, якщо шкода завдана при експлуатації джерела підвищеної небезпеки. Як виняток, володілець джерела підвищеної небезпеки звільняється від відповідальності, якщо шкоди було завдано внаслідок непереборної сили або умислу потерпілого [1].

Особа, відповідальна за законом за заподіяні іншою особою збитки – особа, яка є опікуном, піклувальником, роботодавцем заподіювача збитків, інша визначена законодавством особа, яка повинна відповідно до норм законодавства відшкодувати збитки, завдані заподіювачем збитків у визначеному законодавством порядку. При цьому, відшкодувавши збитки, особа може набути право вимоги до заподіювача збитків, якщо це буде передбачено законодавством. Наприклад, роботодавець після відшкодування третім особам збитків, заподіяних його працівником під час виконання ним своїх трудових (службових) обов'язків, може стягнути із працівника збитки у встановлених межах [1, 2].

Особа, відповідальна за договором за заподіяні іншою особою збитки – особа, яка уклала договір про те, що у разі, якщо заподіювач збитків завдасть шкоди, то особа відшкодує заподіяні збитки на умовах, визначених договором та законодавством. При цьому, договір може укладатися як із застрахованою особою (наприклад, договір про добровільну участь в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, договір страхування життя та здоров'я) так і з особою, яка бажає застрахувати свою відповідальність чи відповідальність інших осіб (наприклад, договір цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів).

У випадку укладення договору із застрахованою особою, у разі настання страхового випадку страховик (наприклад, Фонд загальнообов'язкового державного соціально-

го страхування) досить умовно є особою, відповідальною за договором за заподіяні іншою особою збитки, оскільки страховик при настанні страхового випадку зобов'язаний здійснювати страхові виплати незалежно від того факту, чи внаслідок злочину відносно застрахованої особи відбулося погіршення її здоров'я і особа набула права на страхові виплати чи ні. І в даному випадку страховик відповідає за виконання власних зобов'язань, які у нього виникли у зв'язку з настанням страхового випадку, на підставі договору. Завдання заподіювачем збитків шкоди (якщо це є страховим випадком за умовами договору) є підставою для застрахованої особи вимагати від страховика здійснення страхової виплати. Тому в даному випадку страховик не є відповідальним за заподіювача збитків; страховик є відповідальним за себе, в тому числі і через дії (бездіяльність) заподіювача збитків.

Але, у випадку укладення договору з особою, яка бажає застрахувати свою відповідальність чи відповідальність інших осіб, страховик безпосередньо є особою відповідальною за договором за заподіяні іншою особою збитки, оскільки підписанти договору уклали його саме з метою захистити майнові інтереси особи, відповідальність якої застрахована (заподіювача збитків).

У сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування при заподіянні шкоди здоров'ю застрахованої особи внаслідок вчинення проти неї злочину суб'єктами, які можуть мати обов'язок по відшкодуванню шкоди є Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування (надалі – Фонд) та у деяких випадках частково роботодавця.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон) за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності надаються такі види матеріального забезпечення та соціальних послуг: 1) допомога по тимчасовій непрацездатності ... 3) допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві); 4) оплата лікування в реабілітаційних відділеннях санаторно-курортного закладу після перенесених захворювань і травм. Також частиною 7 статті 36 вищезгаданого Закону страхові виплати у разі настання нещасного випадку на виробництві чи професійного захворювання складаються із: 1) страхової виплати втраченого заробітку (або відповідної його частини) залежно від ступеня втрати потерпілим професійної працездатності (далі – щомісячна страхова виплата); 2) страхової виплати в установлених випадках одноразової допомоги потерпілому (членам його сім'ї та особам, які перебували на утриманні померлого); 3) страхової виплати дитині, яка народилася інвалідом внаслідок травмування на виробництві або професійного захворювання її матері під час вагітності; 4) страхових витрат на медичну та соціальну допомогу [3].

Таким чином, Фонд є особою відповідальною за законом за заподіяні іншою особою збитки у разі, якщо потерпіла особа є такою, що підлягає в обов'язковому порядку загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню; та Фонд є особою відповідальною за договором за заподіяні іншою особою збитки, якщо потерпіла особа є

такою, що уклала договір про добровільну участь в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Не слід допускати підміни суб'єктів-осіб, відповідальних за збитки із заподіявача збитків на відповідальну за іншу особу, оскільки заподіявач збитків зобов'язаний відшкодувати заподіяні збитки в повному обсязі, а відповідальна за іншу особу має зобов'язання перед застрахованою особою в межах закону та договору і не більше того.

Як ми вже раніше з'ясували, відповідальною за іншу особу у правовідносинах загальнообов'язкового державного соціального страхування є Фонд. Слід визначити межі обов'язку Фонду.

Частиною першою статті 42 Закону визначено, що сума щомісячної страхової виплати встановлюється відповідно до ступеня втрати професійної працездатності та середньомісячного заробітку, що потерпілий мав до ушкодження здоров'я [3].

Відповідно до частини другої статті 999 Цивільного кодексу України до відносин, що випливають із обов'язкового страхування, застосовуються положення цього Кодексу, якщо інше не встановлено актами цивільного законодавства [1].

Згідно із частиною першою статті 1197 Цивільного кодексу України розмір втраченого фізичною особою внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я заробітку (доходу), що підлягає відшкодуванню, визначається у відсотках від середнього місячного заробітку (доходу), який потерпілий мав до каліцтва або іншого ушкодження здоров'я, з урахуванням ступеня втрати потерпілим професійної працездатності, а за її відсутності - загальної працездатності. Середньомісячний заробіток (дохід) обчислюється за бажанням потерпілого за дванадцять або за три останні календарні місяці роботи, що передували ушкодженню здоров'я або втраті працездатності внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я. Якщо середньомісячний заробіток (дохід) потерпілого є меншим від п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, розмір втраченого заробітку (доходу) обчислюється виходячи з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати [1].

В даному випадку є дві особи відповідальні за завдані збитки: заподіявач збитків та Фонд. При цьому, Фонд відповідає в межах, визначених Законом, а заподіявач збитків - відповідає за решту збитків, які не відшкодовані Фондом (в даному випадку з розрахунку однієї середньомісячної заробітної плати, розрахованої відповідно до Закону, відшкодовує збитки Фонд, а з розрахунку не менше 5-х мінімальних заробітних плат, обчислених відповідно до Цивільного кодексу України мінус сума коштів, яка виплачена Фондом - заподіявач збитків).

У разі заподіяння шкоди застрахованій особі-працівнику, оплата перших п'яти днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, здійснюється за рахунок коштів роботодавця у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Подальша виплата допомоги по тимчасовій непрацездатності здійснюється за рахунок

Фонду [3].

Заподіявач збитків повинен відшкодувати різницю між тими виплатами, які здійснила особа, відповідальна на підставі договору чи закону і загальним розміром збитків. При цьому роботодавець застрахованої особи має право пред'явити до заподіявача збитків вимогу про відшкодування роботодавцю сплачених ним коштів застрахованій особі.

Заподіявач збитків не завжди може відшкодувати збитки у повному обсязі, а у випадку завдання шкоди здоров'ю застрахованої особи, коли Фонд здійснював страхові виплати - завжди не у повному обсязі.

Фонд неодноразово намагався стягнути із заподіявача збитків суму страхової виплати, мотивуючи тим, що особа, яка відшкодувала шкоду, завдану іншою особою, має право зворотної вимоги (регресу) до винної особи у розмірі виплаченого відшкодування, якщо інший розмір не встановлений законом; але Верховний Суд України послідовний у своїй позиції: до страховика, який виплатив страхове відшкодування за договором майнового страхування, у межах фактичних витрат переходить право вимоги, яке страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за завдані збитки; оскільки Фонд є страховиком, то він не може реалізувати право вимоги за іншими правовими підставами, аніж договір майнового страхування [4]. Тобто, заподіявач збитків не повинен відшкодувати страховику виплачені ним застрахованій особі страхові виплати, які здійснюються по страхуванню життя і здоров'я.

Оскільки діяльність Фонду не передбачає майнового страхування, при здійсненні страхових виплат Фонд не може застосувати право вимоги до винуватої особи чи іншої відповідальної за законом за заподіяні винуватою особою збитки (наприклад, у випадку заподіяння шкоди здоров'ю застрахованої особи внаслідок дорожньо-транспортної пригоди - до страхової компанії з якою винувата особа уклала договір страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів).

Верховний Суд України, відмовляючи Фонду у задоволенні позову в порядку регресу, апелює до статті 993 Цивільного кодексу України. Разом з тим, згадана стаття є тотожною статті 27 Закону України «Про страхування» (До страховика, який виплатив страхове відшкодування за договором майнового страхування, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.) преамбулою Закону України «Про страхування» визначено наступне: дія цього Закону не поширюється на державне соціальне страхування [5].

Вважаємо, що питання поширення на Фонд дії статті 993 Цивільного кодексу України (як і всієї глави 67) потребує законодавчого переосмислення. Але враховуючи чинне на сьогодні законодавство, позиція Верховного Суду України є правомірною.

Страхування, як інститут цивільного права, крім статті 993 Цивільного кодексу України, яка передбачає перехід права вимоги за договорами майнового страхування, також передбачає і право регресу для страховика, який є

особою відповідальною за договором за заподіяні іншою особою збитки.

Статтею 38 Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» передбачені випадки, коли страховик, сплативши страхове відшкодування, має право подати регресний позов (наприклад, якщо водій керував транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції; самовільно залишив місце пригоди; якщо дорожньо-транспортна пригода визначена в установленому порядку безпосереднім наслідком невідповідності технічного стану та обладнання транспортного засобу існуючим вимогам Правил дорожнього руху та інші) [6].

Вважаємо, що оскільки Фонд здійснює страхову виплату за себе в зв'язку з настанням страхового випадку, а не за заподіювача збитків (хоча ця виплата і зумовлена шкодою, яка завдана відповідальною особою) право регресу у Фонду не виникає. Слід розмежовувати поняття «регрес» і «перехід права вимоги» (суброгація).

Суброгація та регрес – це різновиди права вимоги, головною відмінністю між якими є те, що при суброгації існує основне зобов'язання, яке не припиняється виплатою страхового відшкодування, і в якому відбувається заміна кредитора на підставі передбаченого законом сингулярного правонаступництва. І навпаки, регрес передбачає існування двох зобов'язань, одне з яких основне, первісне, а інше (регресне) – похідне від основного й виникає на підставі та у зв'язку з припиненням основного зобов'язання [7, с.43].

Вважаємо, що доцільно у Законі закріпити додаткову можливість для надходження коштів до Фонду, передбачивши перехід права вимоги від застрахованої особи до Фонду після здійснення ним страхової виплати у разі, якщо заподіювач збитків завдав шкоди застрахованій особі:

- при вчиненні умисного злочину;
- перебуваючи у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння;
- маючи можливість надати первинну медичну допомогу застрахованій особі, не надав таку допомогу, що привело до погіршення стану здоров'я чи смерті застрахованої особи.

В науковій літературі та законодавстві використовують такі поняття як «школа» та «збитки». Вважаємо за доцільне дослідити значення даних понять та визначити: шкоду чи збитки відшкодовує Фонд.

Довідкова література визначає шкоду як матеріальні втрати, збитки; людські жертви, втрата когось; збитки, втрати, неприємності тощо, що є наслідком яких-небудь дій, учинків; щось зіпсоване, ушкоджене, знівечене [8].

Законодавець надає наступні визначення шкоди: шкода - завдані внаслідок дефекту в продукції каліцтво, інше ушкодження здоров'я або смерть особи, пошкодження або знищення будь-якого об'єкта права власності, за винятком самої продукції, що має дефект [7]; шкода, заподіяна за межами судна забруднюючими речовинами морському середовищу, узбережжю або будь-яким іншим об'єктам

(суднам, рибпромисловим знаряддям тощо) [10]; шкода від пожежі: жертви пожежі та матеріальні втрати, що безпосередньо пов'язані з пожежею [11].

Довідкова література визначає збитки як матеріальні втрати, протилежне прибутки; зло, шкода [12].

Законодавець визначає збитки як витрати, зроблені управненою стороною, втрата або пошкодження її майна, а також не одержані нею доходи, які управнена сторона одержала б у разі належного виконання зобов'язання або додержання правил здійснення господарської діяльності другою стороною [13]; втрати, яких особа зазнала у зв'язку зі знищенням або пошкодженням речі, а також витрати, які особа зробила або мусить зробити для відновлення свого порушеного права (реальні збитки), та доходи, які особа могла б реально одержати за звичайних обставин, якби її право не було порушене (упущена вигода) [1]; збиток - поняття, що використовується для позначення сукупних втрат. Збиток включає як компоненту, що позначається поняттям «шкода для здоров'я», так і економічні, соціально-психологічні та інші втрати [14].

Порівнюючи законодавче визначення та тлумачення термінів «шкода» і «збитки» у довідковій літературі приходимо до висновку, що найбільш точно поєднує філологічний та юридичний зміст наступне тлумачення.

Школа – реальні наслідки дій чи бездіяльності особи, що привели до втрат матеріальних, моральних та неодержання доходів; збиток – грошовий еквівалент шкоди.

Життю та здоров'ю застрахованої особи фізично завдається школа і фінансово завдаються збитки, а відшкодовуються збитки. Наприклад, школа – тілесні ушкодження (зламана нога), збиток – 25 тис. грн. (прямі збитки: вартість ліків, транспортування і розміщення в лікувальному закладі, консультація психолога тощо; непрямі збитки: відсутня заробітна плата тощо).

Причина виникнення обов'язку – заподіяння шкоди; наслідок виконання обов'язку – відшкодування збитку.

Враховуючи те, що застрахована особа зазнала ушкодження здоров'я, яке відшкодувати (поновити в первісному стані) неможливо (штучна нирка чи протез зуба не є поновленням в первісному стані), можна вести мову виключно про відшкодування збитків (надання фінансових ресурсів для лікування). Навіть якщо розглядати погіршення здоров'я – грип, коли особа вилікувалася, то це людський організм поборов недугу а не Фонд, який повинен в даному випадку компенсувати втрачений заробіток.

На підставі аналізу правового регулювання обов'язків осіб, відповідальних за відшкодування шкоди завданої здоров'ю застрахованої особи, приходимо до висновку, що фізично заподіюється школа (ушкоджується здоров'я, пошкоджується майно), фінансово завдаються збитки, а відшкодовується або школа (коли відбувається поновлення відповідальною особою пошкодженого в первісному стані) або збитки (коли відбувається відшкодування шкоди в грошовому еквіваленті). При заподіянні шкоди здоров'ю, може відшкодовуватися школа тільки в грошовому еквіваленті (збитки).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV: [Електронний ресурс] / <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/main/435-15>
2. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII: [Електронний ресурс] / <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/322-08>
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23.09.1999 № 1105-XIV: [Електронний ресурс] / <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>
4. Постанова Верховного Суду України від 11.03.2014: [Електронний ресурс] / <http://reyestr.court.gov.ua/Review/37740293>
5. Закон України «Про страхування» від 07.03.1996 № 85/96-ВР: [Електронний ресурс] / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>
6. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» від 01.07.2004 № 1961-IV: [Електронний ресурс] / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>
7. Романюк Я. М., Майстренко Л. О. Регрес та суброгація у правовідносинах страхування // Вісник Верховного Суду України. - №6. - 2014. - С. 35-43
8. <http://sum.in.ua/s/shkoda>
9. Закон України «Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції» від 19.05.2011 № 3390-VI: [Електронний ресурс] / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/3390-17>
10. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР: [Електронний ресурс] / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/176/95-%D0%B2%D1%80>
11. Наказ Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 26.10.2000 № 156: [Електронний ресурс] / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0054-01>
12. <http://sum.in.ua/s/zbytky>
13. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV: [Електронний ресурс] / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
14. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2005 №54: [Електронний ресурс] / <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0552-05>

ОХРАНА ОБ'ЄКТОВ НАЦІОНАЛЬНОГО ДОСТОЯННЯ

Павлов И.Е.,

к.ю.н.

Павлова С.А

д.б.н., профессор РАНХиГС

Магдеева К.Р.,

студентка РАНХиГС

Бузукова А.А.

студентка РАНХиГС

PROTECTION OF OBJECTS OF NATIONAL HERITAGE

Pavlov I.E., candidate of jurisprudence

Pavlova S.A., doctor of biological sciences, professor of a RANEPА

Magdeeva K.R., student of a RANEPА

Buzukova A.A., Student of a RANEPА

АННОТАЦИЯ

В статье рассмотрены основные направления деятельности природоохранных органов, рентабельность историко-культурных объектов, нормы экологического права, а также сотрудничество на международном уровне в области охраны объектов природного и культурного наследия.

ABSTRACT

In article the main activities of nature protection bodies, profitability of historical and cultural objects, norms of the ecological right, and also cooperation at the international level in protection of objects of natural and cultural heritage are considered.

Ключевые слова: Международное сотрудничество, Законодательство РФ, Законодательство Испании, объекты заповедного фонда, рентабельность, экологическое право.

Keywords: International cooperation, Legislation of the Russian Federation, Legislation of Spain, objects of reserved fund, profitability, ecological right.

В ноябре 1972 года Генеральная конференция ЮНЕСКО приняла «Конвенцию об охране всемирного культурного и природного наследия». Целью Конвенции является привлечение сил мирового сообщества для сохранения уникальных объектов культуры и природы. Причиной создания послужила угроза разрушения культурного и природного наследия из-за традиционных причин повреждений, эволюции социальной и экономической жизни.

С юридической точки зрения признавалось важным, что охрана такого наследия на национальном уровне бывает недостаточной в связи с объемом средств, которых она требует, а также недостаточностью экономических, научных и технических ресурсов страны, где расположен объект, подлежащий защите.

В статье 4 об объектах окружающей среды было обозначено, что охране подлежат:

1) естественные экологические системы, озоновый слой атмосферы;